

ASTIMLI ÇOCUKLAR İLE SAĞLIKLI ÇOCUKLARIN VE AİLELERİNİN YAŞAM KALİTESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE YAŞAM KALİTESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Dilek ERGİN¹

Hasan YÜKSEL²

Nesrin ŞEN¹

Erhan ESER³

Dilek ÖZMEN¹

1 Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, MANİSA

2 Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatrik Alerji Bilim Dalı, MANİSA

3 Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, MANİSA

GİRİŞ VE AMAÇ:

- Bu araştırmada, astımlı çocuklar ile sağlıklı çocuklar ve bunların ailelerinin yaşam kalitesi ve yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM:

- Çalışma grubunu Celal Bayar Üniversitesi Pediatrik Solunum ve Alerji Polikliniği' ne izlem için gelen 8-16 yaş arasındaki 60 astımlı çocuk ve ailesi, kontrol grubunu ise çalışma grubundaki çocuklara yaş ve cinsiyet olarak benzer özelliklere sahip ve çalışmaya katılmaya kabul eden Manisa İl Sağlık Müdürlüğü 7 No'lu Sağlık Ocağı Bölgesi ETF'lerinden tespit edilen 60 sağlam çocuk ve ailesi oluşturmuştur (n=120).

GEREÇ VE YÖNTEM:

- Çalışmada veri toplama aracı olarak: sosyo-demografik bilgi formu ve yaşam kalitesini değerlendirmek için Kid-Kindl R (8-12 yaş), Kiddo-Kindl R (13-16 yaş) ve Kindl/R (8-16 yaş) aile formu kullanılmıştır.

BULGULAR:

- Araştırmaya alınan astımlı çocukların yaş ortalaması 10.65 ± 2.40 .
- Çocukların sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde; %59.2'sinin erkek, %78.3'ünün 2 kardeş, %60.8'inin ailedeki birey sayısı 4 kişi ve daha az, %85.8'inin aile tipi çekirdek ailedir.
- Annelerin %67,5'i ilköğretim mezunu ve %79.2'si ev hanımıdır.
- Çocukların Astım tanısı alma süresi %90'ında 5 yıl ve daha az, Astım şiddeti %55.0'inde orta düzeyde olduğu saptanmıştır.

Tablo 1: Astımlı Çocuklar ve Sağlam Çocukların Yaşam Kalitesi Ölçeği Puan Ortalamaları

ÖLÇEK GRUPLARI	Yaşam Kalitesi Ölçeği Puan Ortalamaları		t	p
	Astımlı Çocuk X ± SS	Sağlam Çocuk X ± SS		
FİZİKSEL ALAN	68.85 ± 18.96	71.04 ± 23.21	- 0.565	0.573
PSİKOLOJİK ALAN	72.29 ± 19.87	73.75 ± 13.16	- 0.474	0.636
ÖZ SAYGI	60.52 ± 22.32	59.06 ± 20.53	0.372	0.710
AİLE	75.31 ± 21.81	72.50 ± 20.10	0.734	0.464
ARKADAŞ	76.14 ± 18.53	76.66 ± 13.89	- 0.174	0.862
OKUL	62.50 ± 21.28	59.68 ± 13.58	0.863	0.390
KRONİK	57.56 ± 13.58	-	-	-
TOPLAM PUAN	69.27 ± 11.15	68.78 ± 11.10	0.239	0.881

Yapılan analizler sonucunda, astımlı çocuklar ve sağlam çocukların yaşam kalitesi toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$), (Tablo 1).

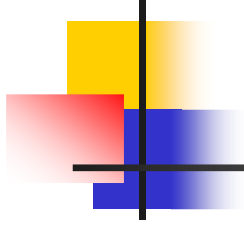
Tablo 2: Astımlı Çocuklar ve Sağlam Çocukların Ailelerinin Yaşam Kalitesi Ölçeği Puan Ortalamaları

ÖLÇEK GRUPLARI	Yaşam Kalitesi Ölçeği Puan Ortalamaları		t	p
	Astımlı Çocuk Ailesi X ± SS	Sağlam Çocuk Ailesi X ± SS		
FİZİKSEL ALAN	65.93 ± 17.31	72.29 ± 20.07	- 1.857	0.06
PSİKOLOJİK ALAN	69.89 ± 18.17	70.20 ± 19.12	-0.092	0.92
ÖZ SAYGI	69.27 ± 17.80	66.14 ± 18.60	0.940	0.34
AİLE	73.85 ± 19.47	69.37 ± 18.40	1.295	0.19
ARKADAŞ	76.97 ± 13.68	75.72 ± 14.05	0.494	0.62
OKUL	71.87 ± 17.39	65.20 ± 16.72	2.140	0.03
KRONİK	61.80 ± 18.71	-	-	-
TOPLAM PUAN	71.30± 10.70	69.82± 11.12	0.740	0.46

Yapılan analizler sonucunda, astımlı çocuklar ve sağlam çocukların ailelerinin yaşam kalitesi toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak araştırmaya alınan astımlı çocukların ailelerinin Yaşam Kalitesi Ölçeği "Okul" alt alan puan ortalamasının daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$), (Tablo 2) .

Tablo 3: Astımlı ve Sağlam Çocukların Sosyo-ekonomik Durumu İle Yaşam Kalitesi Ölçeği Alt Alan Puanlarının Karşılaştırılması

ÖLÇEK ALT ALANLARI	SOSYO-EKONOMİK DURUM	ÇALIŞMA GRUPLARI							
		Astımlı Çocuklar				Sağlam Çocuklar			
		n	X2	SD	p	n	X2	SD	p
FİZİKSEL ALAN	Alt	5	0.926	2	0.63	5	4.962	2	0.08
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
PSİKOLOJİK ALAN	Alt	5	0.161	2	0.92	5	0.790	2	0.67
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
ÖZ SAYGI ALANI	Alt	5	2.453	2	0.29	5	0.809	2	0.66
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
AİLE ALANI	Alt	5	6.115	2	0.04	5	0.181	2	0.91
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
ARKADAŞ ALANI	Alt	5	7.278	2	0.02	5	0.338	2	0.84
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
OKUL ALANI	Alt	5	0.553	2	0.75	5	0.794	2	0.67
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			
KRONİK HASTALIK ALANI	Alt	5	1.121	2	0.57	5	-	-	-
	Üst	48				48			
	Orta	7				7			

- Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerin çocuklarının Yaşam Kalitesi Ölçeği "Aile" ve "Arkadaşlık" alt alan puanları yüksek olarak saptanmıştır ($p < 0.05$) (Tablo 3).
- Çocuđun yaşam kalitesini kendisinin ve ailesinin algılama durumunu değerlendirmek için yapılan korelasyon analizi sonucunda anlamlı ilişki bulunmuştur.

SONUÇ:

- Astımlı çocuklar ile sağlıklı çocuklar ve ailelerinin yaşam kalitesi ve yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada çocuklar ve ailelerinin yaşam kalitesi toplam puanları açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır.
- Çalışmaya alınan astımlı çocukların ve ailelerinin Celal Bayar Üniversitesi Pediatrik Solunum ve Alerji Bilim Dalı tarafından düzenlenen eğitim toplantılarına düzenli katılmış olmaları ve tedavilerini düzenli yaptırmaları araştırma sonuçlarını etkilemiş olabilir.